

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czeszochowski

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za podłączenie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Redaktor i jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Reklamiści nadających redakc. nie zwracają.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petitowy jednodzienny na I kol. i mg. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Adres Redakcji i Administracji CZESZCZOWA, ulica Pańdy Maryi Nr. 35. Telefon Nr. 50.

O przymierze Niemiec z Rosją

W artykule zatytułowanym: „Kwestja zasadnicza niemieckiej polityki zagranicznej” rozważa w „Vossische Zeitung” poseł do parlamentu Maks Ochen, sprawę przyszłych stosunków niemiecko-rosyjskich. Autor po czytuje ją za najważniejszy problem przyszłości Niemiec. „Rozkład Rosji — pisze — nie służy interesom niemieckim. Nie powinniśmy sobie życzyć rozkładającej się Rosji; raczej powinniśmy pragnąć, aby ona się stopniowo konsolidowała i razem z nami pracowała nad przyspieszeniem, ogólnego pokoju kompromisowego, któryby przygotował grunt pod użyteczne dla obu stron stosunki przyjacielskie”.

Zwycięskie wojska sprzymierzone — pisze dalej poseł Cohen — nie powinny wydawać się nieprzyjaciółmi wolności rosyjskiej. Atak niemiecki jest zrozumiałym i usprawiedliwionym odparciem ataku rosyjskiego. Nie może on wszakże, gdyby zdołał nawet osiągnąć możliwe największe powodzenie, zmienić celu politycznego na wschodzie. „To ustalenie celu nie powinno się poddawać wpływowi szczęśliwych wypadków militarnych, lecz musi być zależne od dobrze rozważonych względów politycznych”. Trzeba myśleć o tem, jaka będzie sytuacja po wojnie oraz jakie będą interesy niemieckie.

Chodzi o dwa punkty: o zapewnienie rozwoju ekonomicznego Niemiec i o zapobieżenie powtórnej wojnie światowej.

„Czy mogą być one osiągnięte drogą wygodnej, ale dla obcej katastrofy swia”wej całkowicie niepolitycznej recepty: rozszerzenia granic niemieckich? Stodek ten mogłoby być w takim razie (ale tylko wtedy) wzięty pod uwagę, gdyby mocarstwa centralne zdołały pokój dążyć do w a s najbezwzględniejszej, jako zwycięzcy. Żaden poważny polityk wszakże nie może tego przypuścić w chwili, gdy naprawdę cały świat ruszył przeciwko nam. I dla tego środek, zapewniający Niemcom przyszłość, musi być inny. On może być jedynie taki: rozważenie obecnej koalicji nieprzyjacielskiej. Chodzi o to, aby koalicja nieprzyjacielska nie przyszła po raz drugi do skutku. Niemcy, nawet jako zwycięzcy, musiabyły postawić jak najkorzystniejsze warunki temu uczestnikowi koalicji, w którym chcą mieć w przyszłości nie wroga, lecz przyjaźniel. Krajem zaś, posiadającym wszelkie warunki naturalne do tego, aby wyzwołał się z koalicji nieprzyjacielskiej, jest Rosja”.

Autor jeszcze dawniej, przed rewolucją rosyjską, gdy w Rosji panował carat, rozwijał w „Sozialistische Monatshefte” myśl porozumienia się niemiecko-rosyjskiego po wojnie. „Dzisiaj uważa, że stosunki ułożyły się jeszcze pomyślniej, i stwierdza, iż rzeczona myśl podzielała jest już w Niemczech prawie powszechnie.

„Lembardziej trzeba — pisze — uprzytomnić sobie, że istnieje jedna tylko droga, prowadząca do prawdziwego i trwałego pokoju z Rosją. Jest to: we wszelkich warunkach całkowite porzucenie myśli oderwania jakichkolwiek dotychczas rosyjskich obszarów oraz przyjazne porozumienie się co do spraw spornych”.

P. Cohen opowiada się dalej przeciwko panowaniu niemieckiemu na wybrzeżu flamadzkim. Plany takie utrudniłyby przyjazne ukształtowanie się na przyszłość stosunków niemiecko-rosyjskich, a więc groziłyby ewentualnie powtórzeniu się nowej wojny. Tego trzeba uniknąć za wszelką cenę.

Gdy przyjdzie chwila rokowań pokojowych — a autor sądzi, że dążenia pokojowe stają się wszędzie coraz silniejsze — wówczas nastanie najkrytyczniejszy moment dla niemieckiej polityki zagranicznej. „Wtedy pragnęlibyśmy mieć na czele rządu mężów, którzyby jasno i bez warunkowo dążyli do zbliżenia Niemiec z Rosją. Do tego trzeba już dziś gruntu przygotować. Nawet gdyby koniec wojny dawał możliwość pozyskania jakiegoś obszaru rosyjskiego, to względ na przyszłą konstelację wielkich mocarstw odradzałby ten nabytek. Bo w ten sposób Niemcy ułatwiłyby zadanie dwóch wielkich państw anglo-saskich, przeciwko którym utrzymać się gospodarczo jest głównym zadaniem Niemiec”.

„Po wojnie — kończy autor — trzeba będzie sprzymierzyć Europę kontynentalną, aby na koniec wytworzyć przeciwwagę potęgą Anglii z Ameryką. Fundamentem tej przeciwwagi muszą być dwa wielkie kraje: Niemcy i Rosja, uzależniające się politycznie i ekonomicznie”.

WOJNA.

Socjaliści włoscy chcą pokoju.

BERLIN, 11 | 8. Korrespondent „Lokal Anzeigera” donosi z Lugano: „Posłowie socjalistyczni zamierzają ogłosić strejk generalny w całych Włoszech, gdyby konferencja koalicyjna nie przyniosła uobwytnych wyników gwarantujących pokój przed zimą tegoroczną”.

Ruch pokojowy w Anglii?

HAGA, 11 | 8. W Londynie, Glasgowie, Manchesterze i innych większych miastach Anglii odbyły się tłumne mitingi i manifestacje za pokojem. Policja rozpręczała demonstrantów.

Użyć wszelkich środków

STOKHOLM, 11 | 8. Kiereński wystosował do szefów okręgów wojskowych cyrkularz, w którym poleca im nie cofać się przed żadnymi środkami, któreby okazały się koniecznymi do przywrócenia porządku w wojsku.

Aresztowanie gen. Radki

STOKHOLM, 11 | 8. Były dowódca 1. dywizji z armji na froncie zachodnim

o którego dymisji donoszono przed kilku dniami, generał Radke Dmitrijew został aresztowany i osadzony w twierdzy Petropawłowskiej.

Podobny los spotkał gen. Hurkozi b. wiceministra marynarki, admirała Bubnowa.

Możliwość zawarcia odrębnego pokoju z Austrią.

BERN, 11 | 9. „Neue Z. Ztg.” pówtarza doniesienie „Daily Expressa” i „Corriere della Sera” o możliwości zawarcia odrębnego pokoju z Austrią i dodaje od siebie: Powtarzające się coraz częściej ze strony koalicji wiadomości o odrębnym pokoju dowodzą, że mimo zaprzeczeń kierujących polityków w państwach koalicji pod wpływem nacisku z dołu rośnie coraz bardziej chęć zawarcia pokoju.

O możliwości odrębnego pokoju z Austrią politycy austriaccy wypowiedzieli się jasno. Koalicja wobec tego musi ostatecznie pożegnać się z tą myślą. Dla państw centralnych niema pokoju na krzywych i fałszywych drogach.

Co będzie z Kamieńcem?

STOKHOLM, 11 | 8. Z Petersburga donoszą, że sytuacja militarna na Podolu uważana jest przez prasę rosyjską za beznadziejną. Na podstawie zarządzenia władz wojskowych kazano z Kamieńca coprędzej wywieźć wszystkie zbiory.

Chwila bieżąca.

— Kiereński, zdaniem „Rieczy”, zgodził się w zupełności na postawiony przez kadetów program.

— Pisma rosyjskie powitały z wielkim zadowoleniem nominację Kornilowa na naczelnego wodza i dopatruje się w nim zbawcy zdemoralizowanej armji.

— Przyczyna, dla której Brusilow ustąpił polega na tem, iż nie zdobył się on podczas ogólnego zamieszania w armji na stanowcze działanie i zwalczanie powszechnej anarchji.

— Termin zwołania konstytuandy w Rosji odrócone ponownie do grudnia, pierwotny termin (wrzesień) został ustanowiony jedynie dla ustępowstwa na rzecz bolszewików.

— W procesie Subiomiłnowa zeznawał będzie przeszło 200 świadków, między innymi Guczkow i Aleksiejew, prezes dumy Rodzianko i wielki książę Sergiusz Michajłowicz.

— Lloyd George powiedział m. in. Pierwszym warunkiem pokoju jest zupełna restytucja bez zastrzeżeń. Chociażby wojna trwała niewiadomo jak długo, wymaganie honoru Anglii jest wyswobodzenie Serbji.

— W rosyjskich pułkach ukraińskich utrzymuje się ruch separatystyczny. Utworzył się pułk czysto ukraiński pod nazwą pułku „Iruszeckiego”.

— Do Finlandji uciekł szereg agitatorów maksymalistycznych rosyjskich, którzy znajdują tam schronienie. Grozi to poważnym szatargiem rosyjsko-finlandzkim.

— W Afryce południowej rozpo-
wszechnia się ruch, dążący do ogło-
szenia całkowitej niepodległości tego
kraju.

— Zniwa w Serbji są, według do-
niesień wiedeńskich — tak dobre, jak
nie pamiętają naistarszy ludzie.

— General Kornilow ma oddać pod
sąd wojenny za ostatni odwrót w
Galacji 12 generałów, 452 oficerów i
kilka tysięcy podoficerów oraz żoł-
nierzy.

— „Pester Lloyd“ donosi z Wiede-
nia, że obecnie niemożliwe jest za-
mianowanie namiestnika cywilnego
dla Galacji.

— Rząd amerykański postanowił
nie mówić o warunkach pokojowych
przed pokonaniem Niemiec.

— Panuje opinia, że rząd waszyng-
toński i koalicja podpisali uk-
ład w sprawie warunków przyszłego
pokoju.

— Donoszą z Waszyngtonu, że roz-
ruchy robotnicze w stanach Michigan
i Colorado przybrały bardzo poważne
rozmiary.

— Z powodu odwrotu Rosjan z Bu-
kowiny rozpoczęto ewakuację Multan.

— Przywódca socjaldemokratów
niemieckich, Viktor Adler, zachoro-
wał ciężko na zapalenie płuc i na
serce. Zachodzą obawy o jego życie.

Co słychać nowego?

W oczekiwaniu rewolucji w Anglii?

Przywódca angielskiej niezawisłej
partii pracy (Independent Labour Party),
Snowden, na wielkim mityngu w
Woolwich, oświadczył m. im. co na-
stępuje:

Rząd angielski słabo się orientuje
w prądach nurtujących w opinii pu-
blicznej. Jestem tak pewien wybuchu
rewolucji w Anglii, jak tego, że dziś
słońce zajdzie, a jutro znów wzejdzie.
Konferencja socjalistyczna musi sformu-
łować warunki pokoju, a jeśli rząd
ich nie zaakceptuje, to narodowi po-
zostanie tylko jedno: pójść za przy-
kładem Rosji.

Gwardja rosyjska.

Sprawozdawca wojenny „Utro Ro-
sji“ telegrafuje do swego pisma, że
odezwa Kierenskiego do gwardji ro-
syjskiej pozostała bez wpływu i skut-
ku, gdyż gwardja rosyjska i oddzia-
ły wyborowe opuściły samowolnie
swe stanowiska.

W moskiewskim pułku gwardji
zamordowano 35 oficerów, a 20 in-
nych okaleczono. Wojska nie można
zmusić do walki, gdyż żołnierze de-
zertują i rozpowszechniają w kraju
wśród ludności postrach i panikę.
Pułk gwardji moskiewskiej został
na rozkaz Kierenskiego rozwiązany, a
oficerów aresztowano.

O pokój w roku 1917.

Londyński korespondent „After-
posten“ donosi: Nadzieja, iż wojna
skończy się jeszcze w tym roku, zy-
skuje coraz bardziej podstawę. W
każdym razie poważne siły pracują
nad tym, aby nie dopuścić do prze-
dłużenia się wojny poza r. 1917. W
tym kierunku ma pracować także Oj-
ciec święty.

Kornilow ex-jeńcem austriackim.

Korespondent „Vossische Zeitung“
donosi z Budapesztu: Rosyjski ge-
nerał Kornilow, który komenduje 8
armją rosyjską, podczas bitwy pod
Gorlicami, jako komendant dywizji
wraz ze sztabem swoim dostał się
do niewoli austriackiej.

Po 15 miesięcznej niewoli udało
się gen. Kornilowi, przy pomocy jed-
nego z Czechów nazwiskiem Mrnak,

OBECNA WOJNA ŚWIATOWA
wykazała całą doniosłość ubezpieczenia na życie

Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń
„PRZEZORNOSC”

przyjmuje na dogodnych warunkach Ubezpieczenia na życie, Kapitałów,
Rent i od Wypadków.

Posagi dla dziewcząt, stypendja dla chłopców,
Biuro Dyrekcji w Warszawie, Mazowiecka 22

Przedstawicielstwo na ziemię Piotrkowską w Częstochowie, ul. Dojazd
nr. 19.

Inżynier W. KUKLIŃSKI — Potrzebni zdolni agenci.

uciec ze szpitala w Koeszeg w d. 12
sierpnia 1916 r. Mrnak ujął doś-
szybko żandarmeria austriacka, gdy
starał się zrobić zapasy żywności dla
gen. Kornilowa

Stawiony przed sądem wojennym
w Preszburgu Mrnak oświadczył, że
Kornilow za pomoc w ucieczce przy-
rzekł mu 20 000 koron oraz wyrobie-
nie pozwolenia na otwarcie apteki w
Rósji.

Podczas ucieczki Mrnak począł
żałować swego czynu i postanowił
Kornilowa wydać w ręce władz au-
striackich, czemu na przeszkodzie
stanęło przedwczesne jego, Mrnaka,
aresztowanie.

Sąd wojenny skazał Mrnaka na
10 lat więzienia.

Powieszenie agitatora poko- jowego w Ameryce.

Dzienniki donoszą z Nowego Jor-
ku: Znany przywódca robotniczy,
Frank Little, został uprowadzony
przez zamaskowanych ludzi. Znale-
ziono go potem powieszono na że-
laznym moście. Little agitował prze-
ciw wojnie, nazywał amerykańskich
żołnierzy „łamiestrejkami w mundu-
rze“.

Poglądy Kierenskiego.

Kierenski miał publicznie oświad-
czyć, iż nie tyczy sobie żadnych a-
neksji i żadnych też odszkodowań
ani terytorjalnych ani finansowych.
Wobec tego będzie on też bronił sta-
nowiska, że dla Rosji kwestja odszko-
dowań i aneksji nie jest więcej spra-
wą decydującą.

W publiczności oświadczenie to
wywołało silne wrażenie.

Co robił Lenin?

Pisma rosyjskie przynoszą szereg
informacji o wyniku śledztwa, prze-
prowadzonego przez prokuratora przy
najwyższym sądzie w Petersburgu.
Śledztwo stwierdziło, że Lenin i jego
zwolennicy partyjni spowodowali za-
burzenia w Petersburgu, Kronsztadzie
i innych miastach rosyjskich.

Oprócz tego stwierdziło śledztwo
że maksymaliści z Leninem na czele
zorganizowali w dniu 18 lipca zbroj-
ne powstanie przeciwko rządowi wy-
konując szereg zamachów i usiłując
aresztować różnych członków rządu
prowizorycznego. Agitacja maksy-
malistów miała ten skutek, że różne
oddziały wojsk wzbraniały się iść na
front, co ułatwiało znacznie operacje
wojsk nieprzyjacielskich.

Prokurator dodaje, że śledztwo
nie powodowało się przekonaniem
politycznymi obciążonych, lecz opie-
rało się wyłącznie na przepisach
prawnych.

Austro-Węgry a koalicja.

„Az Est“ donosi z Rotterdamu:
Gazety londyńskie donoszą z Wa-
szyngtonu, że między mocarstwami

koalicji jest w toku wymiana zdań
co do monarchji austro-węgierskiej.
W kołach dyplomatycznych do tej
akcji przywiązują wielką wagę i
twierdzą, że ta wymiana zdań może
wydać bardzo ważne wyniki w kwe-
stji pokojowej.

Trzęsienie ziemi.

Reuter donosi z Wellington, że po-
łudniową część wyspy nawiedziło sil-
ne trzęsienie ziemi. Największe szkody
wyrządzone zostały w obwodzie
Wairarapa.

Bolszewikom nie powodzi się.

Likwidacja powstania bolszewi-
ków w Petersburgu postępuje szybko.
Aresztowano mnóstwo osób. Na wszy-
stkich rogach ulic ukazują się pro-
klamacje, wzywające do pogromu ży-
dów. Prasa rewolucyjna walczy z tą
nową agitacją kontrrewolucyjną.

Zniszczenie miast

podkarpaccich.

W całej Solotwinie ocalała zaled-
wie cerkiew i kilka domów, położo-
nych prawie całkiem za miastem.
Taki sam obraz przedstawia Nadwór-
na, gdzie całe śródmieście padło pa-
stwą płomieni; ocalała tylko ulica
Stanisławowska.

Przy wjeździe do Delatyna widzi-
my, że w pobliżu znanych kąpiel
solankowych znaczna część miastecz-
ka została ogniem zniszczona. — W
mieście widzi się ruiny domów, z
których tylko mury i kominy pozos-
tały.

Wszystko co tylko było z drze-
wa, zostało obrócone w perzynę. Sa-
liny ucierpiały srodze jeszcze pod-
czas pierwszej inwazji; obecnie są
zupełnie zniszczone. W miastach na-
ogół niema mieszkańców, widać tyl-
ko gruzy.

U wstępu do Jaremca uderza
smutny obraz zniszczonych przez
Rosjan budowli, które, mimo tygo-
dniami trwających walk w roku 1915
dobrze się zachowały.

Jaremoce, słynne galicyjskie le-
tnisko, jest tylko kupą gruzów. —
Wszystkie wille spalone; pozostały
tylko kościół. Wielki wiadukt (kole-
mienny, o największej rozpiętości w
monarchji) zrujnowany przez Prut koło
Jaremca, został przez Rosjan wysa-
dzony.

Podczas gdy ludność polska i ży-
dowska była przez żołnierzy rosyj-
skich źle traktowana, szanowano mi-
nie Huculów. Wiele Hucutek posłuży-
ło w czasie inwazji żołnierzom rosyj-
skim i udziło się także z nimi do
Rosji.

Ludność witała wkroczenie wojs-
ka austriackie, jako oswobodzenie
z ciężkiej niewoli i udręczenia.

Czego żądają katolicy chorwaccy

Katolickie „Novosti“ w Zagrzebiu donoszą, iż większość chorwackich stała się żądaniem reorganizacji politycznej i oświatowej na gruncie ściśle katolickim. Bez odpowiedniego podkreślenia wspólnego programu katolickiego rewizja powojenna dotychczasowych dążeń chorwackich nie odpowiadałaby ani duchowi czasu ani też własnym tradycjom ludu chorwackiego.

Planowy podatek spadkowy w Rosji.

Jak donoszą „Birtowija Wiedom.“ ministerjum finansów zamierzało ustanowić podatek spadkowy podług angielskiego wzoru, przy czem opodatkowaniu ulegały zarówno masy spadkowe, jako taka, bez względu na to, kto jest spadkobiercą i bez względu na jej podział, jak też i poszczególne części spadku.

Rocznica wejścia Niemców w Łódź.

Z powodu rocznicy wejścia Niemców do Warszawy d. 5 sierpnia prasa żydowska wydrukowała specjalne artykuły.

„J. Wort“ pisze między innymi: „5 sierpnia 1915 zajmie też odrębne miejsce w historii Żydów polskich, którzy w owym dniu historycznym

pocznili po raz pierwszy, jak zdjęto z nich jarzmo, łańcuchy niewoli, jak brzmieć carskie zostało z nich zdjęte. Gdy po ukończeniu wojny, my, żydzi, sporządzimy jej bilans, to 5 sierpnia będzie uważany za jeden z najważniejszych dni uwolnienia, gdyśmy uwolnieni zostali z jarzma rosyjskiego, ze wszystkich tych systematycznych rzezi i przesiedleń nas ze strony rządu carskiego.“

„Moment“ pisze między in. z tej okazji: „My, żydzi, jako obywatele kraju, poczuliśmy także pewne ułatwienia w znaczeniu społecznym, jednakże musimy przyznać, że wiele ograniczeń pozostałych, a będących smutną pamiątką panowania carskiego, należy jeszcze znieść, a nie są to szczególnie zagwarantowane prawa narodowe mniejszości żydowskiej, gdy prawnie umocnione zostanie państwowe życie nowopowstałej Polski.“

Częstochowa zyskała nową placówkę kulturalną.

W otwartej wczoraj Bibliotece Publicznej.

Wczoraj w sobotę d. 11 bm. odbyło się otwarcie i poświęcenie Biblioteki publicznej im. dr. Władysława Biegańskiego.

Doniosłego znaczenia dla miasta naszego fakt zapisujemy do plusów historii Częstochowy, już choćby dlatego, że nowa placówka kulturalna powstaje w czasach jaknajbardziej niepomyślnych dla jej rozwoju. To też otwarcie wczoraj Biblioteki publicznej otoczył musimy pieczą i dbać o jej rozkwit.

Stępnijmy wzrokiem w przeszłość niedaleką, kiedy dymy kominów fabrycznych spowijały Częstochowę niby welonem, gdy stutysięczne prądy miasta rozbrzmiewały zyciem i gwarem, a ujrzymy jedno z największych miast Królestwa i jednocześnie jedno z najbardziej upośledzonych pod względem kulturalnym zbiorowisk ludzkich w Kongresówce.

Byliśmy wówczas prowincją i jesteśmy nią dzisiaj, Oddaleni o kilka kroków od miast zachodu, skazani byliśmy tylko na wegetowanie, dlatego też życie na prowincji było pewnego rodzaju wygnaniem, gdzie można było lepiej i taniej odżywiać się niż w stolicy, ale należało sobie wytłomaczyć zaspokojenie wiblu potrzeb człowieka kulturalnego.

Nie dziwnego, że Warszawa, była „marzeniem“ wszystkich, a jeżeli w którymś miasteczku z miast prowincjonalnych znalazła się jednostka, która w opiekanych warunkach umiała wnieść się ponad szary ogół, zawdzięczała to musiła jedynie usilnej pracy i cierpliwości w pokonywaniu piętrzących się przeszkód.

Częstochowa przez długi szereg lat gościła w swych murach cenniejszą masę nauki — jednego z twórców otwartej wczoraj Biblioteki Publicznej — śp. dr. Władysława Biegańskiego.

EDWARD BUCHALSKI

Opatrzony św. Sakramentami po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarł d. 9 Sierpnia 1917 r. przeżywszy lat 17.

Wyprowadzenie zwłok z domu przy ul. Krakowskiej Nr. 22 na cmentarz parafialny św. Zygmunta nastąpi dziś d. 12 Sierpnia r. b. o godz. 5 p. p.

Nabożeństwo żałobne za spokój duszy odprawione zostanie w poniedziałek dn. 13 Sierpnia 1917 r. w Kościele św. Zygmunta o godz. 10 rano.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych

Rodzice i Bracia.

Działy biblioteki.

— Na ile działów podzielił panowie księgozbiór? — pytamy mec. Mężnickiego.

— Na cztery, z których pierwszy obejmuje: nauki społeczne, prawo, ekonomję, antropologję i etnografję.

Dział II-gi: filozofja, historia, literatura, językoznawstwo, wychowanie i sztuka.

Dział III-ci: przyroda, matematyka i medycyna.

Dział IV: dzieła zbiorowe, pisma, beletrystyka.

W dalszym ciągu dowiadujemy się, że obecny księgozbiór liczy 1298 dzieł, a powstał z darów, depozytów i ksiąg nabytych.

Pierwsi ofiarodawcy.

Dzieła różnej treści ofiarowali: rodzina ś. p. dr. Biegańskiego, rejant Biernacki, pp. Kwiatkowski, L. Rosenfeldow, Bandtke-Stężyński, Podlewska, Tow. Biblioteki Publicznej w Warszawie, Tow. Kursów Naukowych i Kursu Samokształcenia.

Co znaleźliśmy w katalogu?

Otwieramy wielki katalog, w którym daj Boże, by wkrótce zbrakło niezapisanych kart, i na pierwszej stronie znajdujemy dzieła ś. p. dr. Wł. Biegańskiego, a przeglądając dalsze jego karty spotykamy nazwiska znanych uczonych psychologów, ekonomistów, prawników, medyków, przyrodników, badaczy literatury naszej i obcej, matematyków i na samym końcu długiego szeregu autorów widzimy nazwisko obecnego prezydenta St. Zjednoczonych — Woodrow'a Wilsona, i tytuł wydanego w r. 1917 dziełka jego p. t. „Ustrój państwowy Anglii“.

Beletrystyki narazie niema...

Tak, beletrystyki narazie niema... Spotkaliśmy tylko jedną książkę — „Szaleństwo“ — Gabrieli Zapolskiej, której utwór wkraśli się między dzieła mężów nauki, to też może widać że zasmucił tych wszystkich, którzy spodziewali się znaleźć w Bibliotece Publicznej, bijące źródło „nowości“.

Nadzieje zawiódł, narazie za opłaceniem składki 4 rubli rocznie, wzorem podobnych instytucji wielkomięjskich będzie można korzystać z dzieł na miejscu i czasopiśm, w które Biblioteka zostanie obficie zaopatrzona.

Zarząd Biblioteki publicznej

Zarząd Biblioteki tworzą: ogólny nadzór nad biblioteką objął mec. L. Mężnicki, przewodn. zarządu rej. Biernacki, wice-przew. inż. L. Mońkowski, skarbnik dyr. W. Płodowski, sekr. dr. Okuszek, członkowie zarządu A. Januszewski i J. Dziuba.

O poparciu zarządu miasta.

Mamy Bibliotekę Publiczną, to też wyrażając uznanie jej założycielom, sądzimy, że cieszyć się będzie poparciem tych wszystkich, którzy jej brak dotkliwie odczuwali, ale jednocześnie mailemamy, że i nasz zarząd miejski znajdzie może środki na poparcie Biblioteki i udzieli jej stałego subydjum.

A. P.

Czytelnicy „Gońca Częstoch.“, którzy od lat przeszło 12-tu przeglądali łamy naszego pisma, czytali niejednokrotnie artykuły o potrzebie otwarcia w naszym mieście, zakrojonej na wielką skalę, biblioteki publicznej, a tego samego pragnął zgłosił niedawno uczonej i tą samą myślą ożywieni byli twórcy biblioteki, w osobach: rej. St. Biernackiego, inż. L. Mońkowskiego, dr. K. Okuszek, mec. L. Mężnickiego, dyr. Płodowskiego i inni, którzy wreszcie pomozolnych staraniach zebrałi dość pokaźny, zarówno pod względem jakości, jak i ilości księgozbiór, umieszczony w lokalu biblioteki pod nazwą:

Biblioteka Publiczna im. dr. Wł. Biegańskiego.

Przyjrzyjmy się bliżej zaczątkom naszej Biblioteki Publicznej, mieszczącej się w parterowym budynku w zacisznym i pięknym dziedzińcu domu dr. Nowaka.

Korzystając z uprzejmości mec. L. Mężnickiego, rozglądamy się dookoła i wzrok nasz zatrzymuje się na pierwszej szafie, gdzie spostrzegamy szereg ksiąg, ofiarowanych przez redzinę ś. p. dr. Wł. Biegańskiego, który to zbiór stanowi pokaźna ilość roczników pism lekarskich, jak: „Medycyna“, „Gazeta Lekarska“, „Nowiny Lekarskie“ itd. itd.

Białe kruki.

Przeglądając się bliżej książkom, w jednej z szaf dostrzegamy białe kruki Biblioteki Publicznej, a więc „Corpus iuris civilis“ (r. 1645) — dar rej. Biernackiego, „Prawo polityczne i cywilne Korony Polskiej i wielkiego Księstwa litewskiego to jest Nowy zbiór Praw obydwaj narodów“ od r. 1847 do 1789 (3 tomy nabyte przez zarząd Biblioteki), „Thema polska“ (r. 1880) — dar rej. Biernackiego.

KRONIKA.

Posiedzenie Rady Miejskiej.

Najbliższe posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się we wtorek 14 bm. o godz. 5 po południu.

Z Magistratu.

Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że p. nadburmistrz dr. J. Marczewski przyjmuje interesantów od godz. 11 rano do 12 w południe.

Dzisiejsze zebranie członków „Ogniska“.

Dziś w niedzielę 12 b. m. o godz. 1 po poł. odbędzie się zebranie członków Stow. „Ognisko Robotnicze“.

Dzisiejsze zebranie Towarz. Ogrodniczego.

Dziś w niedzielę d. 12 b. m. o g. 3 po poł. w lokalu Stow. Rzem. Przem. ul. Panny Marji № 9, odbędzie się miesięczne ogólne zebranie Częstoch. Tow. Ogrodniczego.

Dziś koncert orkiestry.

Dziś w niedzielę 12 b. m. o godz. 5 po poł. rozpocznie się w parku Staszica koncert orkiestry gimn. dyr. W. Szudejko, z którego dochód przeznaczony jest na rzecz „Samopomocy“ przy gimnazjum. Organizatorzy koncertu ufają, że koncert cieszyć się będzie zasłużonym poparciem publiczności.

Że poinformowanym..

W jednym z numerów „Iskry“ sosnowieckiej w artykuliku pt. „Nawrócenie“ czytamy ze zdziwieniem co następuje:

„Do niedawna pewna część społeczeństwa, wraz z wyobraźnielką swej opinii—piasa, wyrażała się o legionach, legionistach i o twórcy legionów wprost skandalicznie: legionści byli dla nich bandytami, legiony — bandami, a Piłsudski—hersztem, który nie wisi tylko przez pomyłkę.

Dziś czasy się zmieniły do niepoznania.

W takim „Gońcu Częstochowskim“ w odezwie do społeczeństwa czytamy o „twardej doli szarego żołnierza polskiego“ itd.

A więc?.. Nawróciliśmy się, co? pyta „Iskra“.

Nie możemy wyjść z podziwu i zrozumieć na jakiej to zasadzie śmie redakcja „Iskry“, zaliczać nas do pism, które w zdaniu jej, wyrażały się o legionach polskich, jak i ich twórcy „skandalicznie“.

Wydawanie podobnej opinii o piśmie naszym jest wierutnym fałszem!

To też mogliśmy słowa „Iskry“ opatrzyć tylko tytułem: „Bez komentarzy“ a wystarczyłoby to najzupełniej, jednakże, aby uniknąć na przyszłość podobnych wystąpień „Iskry“, musimy redakcję jej uświadomić, że w żadnym z wydanych dotychczas numerów naszego „Gońca Częstoch.“ nie znajdzie ani jednego słówka, uwielczającego legionom lub ich twórcy.

Wręcz przeciwnie! I o tem redakcja „Iskry“, skoro śmie ferować podobne wyroki, wiedzieć powinna, by nie narażać się na słowa, które pod jej adresem z przykrością kreśliły.

Nie wiemy nawet, czemu się da wyłomaczyć podobnie ryzykowne twierdzenie „Iskry“, gdyż ani odległość dzieląca Sosnowiec i Częstochowę, nie jest tak daleką, ani też redakcja „Iskry“ nie jest chyba tak krótkowzroczną, aby nie mogła nie dojrzeć i nie wiedzieć o tym, co i jak inni myślą poza rogatkami Sosnowca.

Jeżeli wszystkie wiadomości „Iskry“ są tak prawdziwe, jak notatka o nas, w takim razie winszujemy jej zytelnikom, a w każdym razie wy-

Filologiczne Gimnazjum Męskie Wincentego Szudejko

Jasnogórska 34.

Egzaminy powakacyjne od 23-go Sierpnia.

~~~~~ Początek roku 1-go Września. ~~~~~

Przy Gimnazjum internat.

8-mio klasowe Gimnazjum Żeńskie

Leonii Komar

Niniejszem zawiadamia Sz. Rodziców i Opiekunów, że zapisy i podania o przyjęcie nowostępujących uczenice przyjmuje kancelarja codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 10-ej do 1-ej do dnia 1-go Września.

Egzaminy dla nowostępujących i poprawkowe rozpoczną się 1-go Września dla klas wstępnej i I-ej, dla klas II i III-ej 3-go Września, dla klasy IV-ej 4 Września, dla kl. V-VI-VII-mej 5-go Września o 9-ej godz. rano. W nowym roku szkolnym kierunek naukowy klas wyższych Zakładu obejmuje W. p. dyr. Wacław Płodowski.

Pensjonat dla stałych uczenice przy Zakładzie nadal egzystuje, a także i drugi internat dla niezamożnych uczenice przy ul. Kamienic 23. Również przy Zakładzie udzielane będą lekcje języka angielskiego.

Początek roku szkolnego 7-go Września o godzinie 8-ej rano.

mawiamy sobie wydawanie podobnych wyroków o nas, które w rzeczywistości ośmieszają redakcję „Iskry“.

Równocześnie ostrzegamy redakcję „Dziennika Narodowego“, w którym również znaleźliśmy przedruk wspomnianego artykułiku, aby była bardziej ostrożną, ozerpiąc o nas informacje ze źródła, które, jak się okazuje, szerzy fałszywe wiadomości.

Z Deputacji Żywnościowej.

Dowiadujemy się, że na wczorajszym 2 posiedzeniu Dep. Żywn. m Cz., na które przybył p. Naczelnik Powiatu i przywitał nową Deputację, wyrażając nadzieję, że doloży ona wszelkich starań aby wypełnić tak trudne obowiązki, związane z przytętnymi mandatami członków Deputacji.

Jednocześnie p. nacz. powiatu wyraził się, że działalność poprzedniej Deputacji zaznaczyła się bardzo celowymi zarządzeniami, które posłużyły za wzór dla innych pokrewnych instytucji nie tylko w powiecie, ale po zagranicami tego, jak naprzykład w Warszawie. P. nacz. powiatu wierzy, że i nowa Deputacja pójdzie dalej po tej drodze.

Następnie zakomunikował p. nacz. powiatu, że na czele działu aprowizacji miasta w Cywilnym Zarządzie staje dotychczasowy burmistrz p. Berneck, który wraz z Deputacją będzie się starał o zaprowiantowanie miasta.

O opał dla miasta.

W sprawie opału p. nacz. powiatu zakomunikował, że bardzo gorąco się tem zajmuje i czyni odpowiednie starania lecz stwierdził musi, że dowóz węgla uzależnionym jest od produkcji kopalń.

Deputacja otrzymała w ostatnim czasie 715 metrów kub. drzewa pieńkowego, które będzie porznięte i sprzedane ludności za kartkami, według norm, jakie będą wkrótce ustalone.

Torf tytułem próby.

O dostawę torfu prowadził się pertraktacje, w tym tygodniu tytułem próby ma nadejść wagon tego opału który zaraz będzie sprzedany ludności. Stwierdzono większe zapasy

tor'u na austriackiej okupacji, lecz sprowadzenie tegoż napotyka na trudności z powodu ogólnego zakazu wywozu. Postanowiono robić starania u odnośnych władz, w celu wyjednania pozwolenia na sprowadzenie torfu. Poparcie w tej sprawie przyrzekł p. naczelnik powiatu.

Czy będą kartofle?

Deputacja, pomimo usilnych starań, otrzymała dotychczas z powiatu częstochowskiego tylko jeden wagon wczesnych kartofli, spodziewany jest drugi wagon, wobec tego regularna sprzedaż kartofli na razie nie może być prowadzona. Jednakowoż Deputacja przystępuje do sprzedaży kartofli i zamierza ją—że prowadzi w miarę otrzymywania dalszych transportów.

P. nacz. powiatu zapewnił, że przedsięwzięcie odpowiednie kroki w celu przypieszenia dostawy wczesnych kartofli z okolic Częstochowy i usunięcia trudności, jakie napotyka Deputacja przy zakupach.

W końcu omawiano szczegółowo sprawę droższyny skór i obuwia jak również niepomiernych cen rozmaitych artykułów codziennego zapotrzebowania. Sprawy te mają być wszechstronnie zbadane, a w następstwie porobione odpowiednie zarządzenia, zmierzające do ukrócenia orgji spekulacyjnej.

Czy etyczne?

W № 177 „Gońca Częst.“ zamieściliśmy artykuł mec. St. Rumszewicza p. t. „Gmentarz przedhistoryczny pod Żarkami“.

Obecnie w № 180 „Iskry“ sosnowieckiej znajdujemy ten sam artykuł wydrukowany pod tym samym tytułem i bez najmniejszych zmian, tylko bez podpisu autora i bez wskazania źródła, z którego ozerpano artykuł.

Czy podobne postępowanie można nazwać etycznym?

„Przezorność“.

Począwszy od dnia 1 sierpnia r.b. zostały wznowione czynności biura techniczno-handlowego, należącego do znanego w naszym mieście w sferach handlowych inż. W. Kuklińskiego. Jednocześnie inż. W. Kukliński ob-

jął przedstawicielstwo na ziemię piotr kowską Towarz. ubezpieczeniowego „Przezorność“, które w ostatnich czasach rozszerzyło swoją działalność o twierdząc wszędzie na prowincji swe oddziały.

Tow. „Przezorność“ ubezpiecza na życie, od ognia i na wypadek niebezpieczeństwa.

Instytucja ta jest jedną z niewielu większych firm polskich zostającą pod zarządem Polaków i stworzona z kapitałów krajowych.

Biurowo w Częstochowie mieści się przy ul. Dojazd nr. 19, łącznie z biurem techniczno-handlowym.

Loteria R. G. O.

Kto jeszcze nie nabył biletu na loterię R. G. O., niech spieszy z kupnem, gdyż pozostało już ich nie wiele u głównego kolektora p. R. Pruszkowskiego.

Przed zjazdem nauczycieli.

Prócz ogłoszonych już w „Gońcu“ referatów będą jeszcze następujące:

1. O działalności Stow. Nauczycielstwa Polskiego (prezes Stow. w Warszawie prof. Stypiński).
2. Nauka o Polsce współczesnej (prof. Konrad Chmielewski z Warszawy).
3. Projekt organizacji szkolnictwa żeńskiego średniego w niepodległej Polsce (p. T. Maczkowska z Warszawy).
4. W sprawie 7 czy 8 klasowego programu naszych szkół średnich (dyr. Kłos z Łodzi).
5. Sprawozdanie z działalności Komisji Pedagogicznej Stow. Naucz. Polskiego w Warszawie (prof. Rygiel z Warszawy).

Wobec dużego zainteresowania zjazdem oraz pokażnej ilości zgłoszonych referatów zjazd potrwa prawdopodobnie trzy dni.

Do sprzedania dom parterowy narożny w dobrym punkcie handlowym, ulica i rynek Wieluński Nr. 31 Wiadomość Jasnogórska Nr. 9.

Z ostatniej chwili.

Największy

Komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 11 sierpnia.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Raprechta Bawarskiego.

Ataki angielskie wczoraj rano wybiły kilka dywizji. W więcej jak sześć kilometrów szerokości między Prezenberg a Hohebeke wypadł nieprzyjacieli. Mimo silnych wojsk nie odniósł żadnej korzyści. Wprawdzie udało się początkowo głęboko ustawionemu szturmującemu przeciwnikowi w kilku miejscach wtargnąć w nasze linie bojowe, szybkim kontratakiem pogotowia odparto go znowu, pod Westhoete dopiero po dłuższym, żartym zmaganiu się.

Walka ogniu wzmogła się w odcinku nad wybrzeżem i od Mercken do Warneton wieczorem znowu do wielkiej gwałtowności. I dzisiaj rano była często nadzwyczaj silną. Noce wycieczki wywiadowcze Anglików, pod Nieuport rozbiły się, tak jak i ataki częściowe, które nieprzyjacieli po obydwu stronach kolei Boesinghe — Caugemorek wczesnym rankiem uczynił.

Na północy od St. Quentin zaatakowali francuzi kilka razy przez nas zdobyte pod Fayet rowy, które oprócz bardzo małej części wszystkie utrzymano.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu

Przy Chemin des Dames odegrały się lokalne ataki piechoty pod Royete, które położenia nie zmieniły. Pod Cerny uróbował nieprzyjacieli bez szczególnego przygotowania ogniowego wtargnąć w nasze pozycje. Silny kontratak załogi w rowach odpedził go. Przy Górze Wyokiej

zachodniej Szampanji wydarły części pewnego pułku heskonasańskiego francuzom ważne części rowów, które utrzymano wobec zakusom zdobycia powtórnego. Tutaj zatrzymano wielką ilość.

I na południe od Vordeny, na północ od Reim i na zachodnim brzegu Mozy były ataki naszych wojsk skuteczne. 12 samolotów nieprzyjacielskich i 2 balony na uwięzi postrzelono, największą część w walkach powietrznych, które szczególnie w Flandrii były liczne. Zastępca oficera feldfelbl Miller odniósł swe 20 i 21 zwycięstwo w powietrzu.

Front wschodni:

Front wojsk gener.-feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Nic nowego.

Front wojsk generała pułkownika arcyksięcia Józefa.

W górach granicznych Mołdawy odrzucili niemieckie i austriacko-węgierskie wojska załadnie się broniącego nieprzyjaciela przy dolinie Sianicy i Putny na wschód. I przy Mte. Gleja i Mrg. Casinului wyparto rumunów ze wzgórz dominujących.

Grupa wojsk generała-feldmarszałka Mackensena.

Przez wprowadzenie wielkich sił, które szturmowały aż do 7 razy stanowiska przez nas zdobyte nad Lusitą, próbowali rosnanie i rumuni o rozpaczliwych atakach napowrót zdobyć stracony teren. Każdy atak zlamal się przy frontie naszych walczących wojsk. Dzień ten przyniósł przeciwnikom niezwykłe wielkie straty w ludziach, żadnych korzyści nie przyniósł.

Front macedoński.

Zadne większe wydarzenia.

Pierwszy general-kwatermistrz Ludendorff.

Choroby płucne są uleczalne

Po wielokrotnych próbach doszli lekarze do wniosku, że jedynie FAGOSOL leczy radykalnie choroby płucne.

FAGOSOL zalecany wskutek tego przez powagi lekarskie leczy szybko.

Bronchit, gruźlicę kaszel, astmę i kokusz.

Sposób użycia przy każdym flakonie.

Dostać w aptekach i składach aptecznych

Częstochowskie Koło Okręgowe P. M. S.

otwiera z początkiem 1917/18 roku szkolnego

Seminarjum

NAUCZYCIELI LUDOWYCH

w Częstochowie

Examiny na kursy I i II rozpoczną się 3-go września 1917 roku

Podania przyjmuje i wszelkich wskazówek udziela Kancelarja Seminarjum, ul. św. Barbary Nr. 15-a (oficyna), codziennie od 10-12 rano.

DOKTOR MEDYCYNY

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Marji № 21.

Choroby weneryczne skórne i dróg moczowych.

Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p.

Panie od 12-1 po południu.

Zawiadomienie.

ZAKŁAD KRAWIECKI

pod firmą J. DYGA

przeniesiony został

z ul. Wieluńskiej № 12, na ul. Szkolną pod № 15 i nadal przyjmuje wszelkie roboty w zakresie krawiecczym wchodzące.

Potrzebny współnik do artykułu, z kapitałem szarym, bliższe szczegóły ulica Jasnogórska Nr. 42 m. 1 670-

Sprzedam papugę pocieszną, gada i śpiewa słowami niemieckimi i polskimi, ulica Staszycy Nr. 5 0197-

Wprzejął ul. P. Marji zgubiono książeczki od zapisywania odbiorców mleka pisana po żydowsku. Łaskawy znalazca za nagrodę złoty w „Gońcu“ 674-

Licytacja W LOMBARDZIE

Częstoch. Tow. Pożyczk.-Oszczędn.

Teatralna № 11

odbędzie się we Wrześniu 1917 roku.

Od zastawów nie opłaconych do 15

Września roku bieżącego, liczone będą koszta licytacyjne.

Zarząd.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie

ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.

przyjmuje codziennie

od 8-1 i od 8-7 wieczorem.

Ceny bardzo przystępne.

Sprzedż Sądowa.

W poniedziałek dnia 13 Sierpnia 1917 r. o godzinie 11 przed południem w lokalu licytacyjnym ul. Panny Marji № 12 będą licytował: 1 partję rzeczy domowych. W tym samym dniu o godzinie 12 w południe ul. Panny Marji 9 i ul. Ogrodowa Nr. 20 będą licytował: 1 prasę drukarską, 1 złoty zegarek męski z dewizką i biurko, 1 skrzynię z powroзами, 120 żydowskich książek modlitewnych, 1 szafa do rzeczy, 1 lustro, 1 szafa do książek.

Klein.

Komisarz Sądowy.

Do sprzedania Polwark 15 Włók z Obsiwami, Budynek Murowane, 20 Koni, 20 Świń, 30 sztuk Bydła Wszelkie przytądy gospodarce gotwki potrzeba 100 tysięcy blisko Miasta i Kołel. Wiadomość ul. Jasnogórska Nr. 18róg Teatralnej Polak.

Znaleziony klucz odebrać można za swrotem kosztów ogłoszenia w „Gońcu“

Wyborne mleko zsiadłe z kartoflami, za markę codziennie w godzinach 12-2. po poł. 16-9 wiox. Kawiarnia Józefa Kopanko ul. Teatralna Nr. 26 róg Jasnej 0196-

Pensjonat dla pańsek Teatralna 9. 667-

Dwie sale do wynajęcia od 15 Sierpnia lub 1 Września Teatralna 9. 668-

6 morg ziemi do sprzedania. Wiad. Zawodzie ul. Henryka Ciurzyński dom własny 654-

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.

Program od Piątku 10-go do Wtorku 14-go sierpnia 1917 roku.

Tragedja artysty Rzeźbiarza

Dramat współczesny w 4-ch aktach.

Janeczek się otruł! Wesola komedja
Zamienione palto (komedja)

Nad program: **Podwodne królestwo** Zdjęcie z natury.

Dla dzieci wejście wzbronione — Orkiestra koncertowa pod dyr. p. M. S z u l c a
Początek przedstawień: o godz. 5 1/2, w Soboty o g. 4 w Niedzielę i święta o godz. 3 pp.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od piątku 10 do wtorku 14 Sierpnia.

Phantomas Ramara

Znakomity dramat sensacyjny w 6-ciu aktach. Wroli głównej głósny i znany artysta **Eryk Kaiser-Titz**

Akt 1-y Podstępny list.	Akt 4-y Detektyw w pułapce
” 2-i W walce z małpami.	” 5-ty Zaginiony.
” 3-i Walka na okręcie.	” 6 ty Śmierć matki.

Nad program: **I tu i tam!** (Komiczny.)

Ciągnięcie I klasy 16 i 17 Sierpnia 1917 roku.

2-ej Loterii klasycznej

Rady Głównej Opiekuńczej.

Główna wygrana 350.000 Mk.

Bilety już są do nabycia po cenach nominalnych

1/2 los 32. marek, 1/4 los 8. marek.

w głównej kolekcji na Częstochowę

u p. R. PRUSZKOWSKIEGO, ul. Panny Marji 26

i w kolektach: Częstochowskiej Rady Opiekuńczej:

St. Kieszczyńskiego, ulica Panny Marji Nr. 32
K. Krakowieckiego ulica Panny Marji Nr. 24

8-mio klasowe Gimnazjum Żeńskie

Wacławski Chrzanowskiej

w Częstochowie ulica Teatralna Nr. 9.

Egzaminy dla nowowstępujących od 1 do 4-ego września włącznie egzaminy poprawkowe dnia 4 września. Zapisy i podania o przyjęciu nowowstępujących i dotychczasowych uczęnic przyjmuje kancelarja gimnazjum codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godziny 10 i pół do 1-ej do dnia 27 sierpnia włącznie.

Rozpoczęcie lekcji dnia 6-go Września 1917 roku:

Akcyjne Towarzystwo „Praga” w Warszawie

wyrabia na zasadzie pozwolenia Zarządu Cywilnego przy Jenerał-Gubernatorstwie Warszawskim

„MYDŁO RENOMA”

Cena jednego kawałka około 100 gramów/ 1/4f/w handlu detalicznym Marek: 1.

Cena jednego kawałka około 200 gramów 1/2 f. w handlu detalicznym Marek: 2.

Zamówienia hurtowe przyjmuje na powiaty CZĘSTOCHOWSKI, SOSNOWICKI i WIELUŃSKI i **Maurycy Neufeld**, CZĘSTOCHOWA.

Ządać we wszystkich składach aptecznych, sklepach mydlarskich i kolonialnych.

Ogólnie polecany przez p. p. lekarzy i aptekarzy. **Sapinoł**, Ant. w Warszawie z marką ochronną „S O S N A” daje prawdziwie stosnowo — balsamiczne kąpiele. Ządać wszędzie.

CZĘSTOCHOWSKIE Wyroby Cementowe p. f. „TRWAŁOŚĆ”

ulica Panny Marji Nr. 61.

Na składzie: posadzki różnych gatunków i kolorów, schody, rury kanalizacyjne, wanny kąpielowe, chodniki trotuarowe, bloki, pustaki. Przyjmujemy obstalunki na balkony i upiększenia domów.

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10—12 i 3—6

Ważne dla właścicieli domów i stolarzy.

w Składzie budowlanych materiałów w

H. Pacanowskiego

ul. Teatralna Nr. 45 w Częstochowie można nabywać po cenach bardzo niskich różne materiały drzewne, budowlane deski na podłogi, karnizy, ferkleidungi i listwy do podłóg. Mieszkania Zielzna № 5 dom Segaly.

Pierwszorządna Częstochowska Pracownia GORSETÓW

„JÓZEFY”

Nagrodzona Medalem CZĘSTOCHOWA, ul. P. Marji 46. róg Szkolnej Nr. 1.

gorsety kroji paryskich i wiedeńskich higieniczne i do wyrównania figury szelki do prostego trzymania biustonosze, pasy i t. d. Pranie, reperacja i prze-rabianie. — Ceny umiarkowane. 1447

Kursy dla Ochotników przez ZAKŁAD FRÖEBLOWSKI

Stanisławy Ligezówny

w Częstochowie, ul. Teatralna 9. dom dr. Pisarzewskiej.

Zapisy pań i dzieci codziennie prócz świąt. Kancelarja otwarta od 11—1 w południe od 4—7 pop. ludniu.

Rozpoczęcie zajęć 1 Września

Filologiczne Gimnazjum Żeńskie

M. Słowikowskiej Częstochowa Teatralna 24.

rozpoczyna egzaminy powakacyjne dla nowowstępujących kandydatek od kl. wstępnej do 7-ej włącznie d. 28-go sierpnia, poprawkowe d. 3-go września, początek lekcji d. 6 września.

Zapisy w dalszym ciągu przyjmuje kancelarja od 10-ej do 12-ej codziennie.

Młocarnie do mlócenia zboża na prostą słomę są do wynajęcia ul. Zielona Nr. 15

Sprzedam kose szwajcarską białą wiadomość Jasnogorska Nr. 24 u p. Grabowskich 658

Mieszkanie potrzebne z 3-oh ewentualnie 4-oh pokoi z kuchnią i wygodami, od 1-go Października. Oferty do „Gońca” sub „W. M.” 659—

Potrzebny subjekt fryzjerski Wiadomśc Ost. Grosz J. Chartliński 660—

Skuteczne zioła na desynterję daje darmo M. B. Hoffman. Pomologiazna 666—
Pięknej 661—

Potrzebna do większego domu, obętna ucznia młoda osoba do gospodarstwa Świadewa wymagana w iad. w „Gońca”. 663—

Sprzedam półow, walent i mgiełki. Wiad. Ost. Grosz ul. Polna 19 Giszka. 666—

Sprzedam dwie akwarele Szewczyka. Teatralna № 1 m. 2. 663—